

Srečo Dragoš
SOCIALNI KAPITAL

DRAGOCENA, NEJASNA IN NEVIDNA DOBRINA

Doc. dr. Srečo Dragoš je predavatelj na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Socialni kapital je dragocena, premalo jasna in težko vidna dobrina. Dragocena je zato, ker so s količino te dobrine povezane mnoge spremembe na najrazličnejših področjih in nivojih družbene strukture. Z množico raziskav o socialnem kapitalu pa se kopičijo tudi zadrege, obravnavane v tem prispevku. Pri konceptu socialnega kapitala so največji problemi na naslednjih področjih: razumevanje socialnega kapitala (kaj spada vanj in kaj sploh pomeni), opredelitve ključnih terminov (definicije), razlikovanje vzrokov in učinkov (dati prednost kavzalnim ali hermenevtičnim pristopom), lokacija ključnih dejavnikov socialnega kapitala (kje in kako nastaja) in evalviranje njegove koristnosti (kdaj je dis/funkcionalen in za koga). Dodatna težava je tudi z vidnostjo (transparentnostjo) socialnega kapitala, ki bo ostala resen metodološki izziv tudi v primeru, če bomo prej našteje probleme razrešili. Ker socialni kapital nastaja in se obnavlja v socialnih omrežjih, je njegova količina zelo težko ugotovljiva že zaradi kompleksnosti tega interakcijskega medija. Kljub temu avtor opozarja, da omenjeni problemi niso razlog za zavrnitev samega koncepta socialnega kapitala, ampak za odpravljanje pomanjklivosti. Gre za koncept, ki ni zgrešen, ampak pomemben, še zlasti za socialno delo.

Ključne besede: socialne mreže, solidarnost, zaupanje, prostovoljno delo.

Gabi Čačinovič Vogrinčič

KONCEPT DELOVNEGA ODNOSA V SOCIALNEM DELU

Izr. prof. dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič je predavateljica na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Avtorica predstavlja koncept delovnega odnosa v socialnem delu in znotraj koncepta raziskuje posebnosti procesa pomoči oziroma iskanja rešitev za kompleksne socialne probleme ljudi. Vzpostavljen delovni odnos, ki je strankam ali udeležencem in strokovnjaku razviden, ker je dogovorjen in pojasnjen, šele omogoči socialnodelavsko ravnanje, učinkovit dialog in sodelovanje. Delovni odnos vzpostavi socialni delavec, delavka, ko sklene dogovor, oblikuje instrumentalno definicijo problema in rešitev (P. Lussi) in pri tem ravna v skladu s konceptom osebnega vodenja (de Vries). Koncept dodatno pojasnijo perspektiva moči D. Saleebeya, etika participacija L. Hofmann, ravnanje s sedanostjo T. Andersona in znanje za ravnanje Lussija in Rosenfelda.

Ključne besede: pomoč, delovni odnos, dogovor, instrumentalna definicija problema, osebno vodenje.

Miran Jurko, Mara Ovsenik

PROSTI ČAS IN MODERACIJA DELOVNE SKUPINE

PRIMER »DOMSKE SKUPNOSTI« V DIJAŠKEM DOMU

Miran Jurko je zaposlen kot vzgojitelj v Jegličevem dijaškem domu (eni od štirih enot Zavoda sv. Stanislava). Izr. prof. dr. Mara Ovsenik je predavateljica na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Članek je poročilo o akcijski raziskavi, ki je na podlagi timskega dela oblikovala »domsko skupnost«, moderirano delovno skupino v dijaškem domu. Moderator v skupini je bil socialni delavec. Moderacija je obsegala vodenje in učenje članov skupine za ustvarjalno delo ter za to, da zastopajo mnenja in

predloge skupine. V času moderacije smo se osredotočili predvsem na oblikovanje ponudbe prostočasnih dejavnosti za boljšo klimo v domu. V tej raziskavi smo za bogatejše preživljanje prostega časa dijakov v dijaškem domu uredili in opremili nov skupni prostor za druženje, priskrbeli avtomat za tople napitke in ročni nogomet, izobesili slike po stenah ipd. V nalogi je bila pred moderacijo in po njej izvedena evalvacija inventure in uspešnosti domske skupnosti. Uvajanje timskega načina dela je pokazalo pozitivne rezultate. Spretnost obvladovanja timskega dela pomaga socialnim delavcem pri vodenju manjših skupin samopomoči in pri sodelovanju v strokovnih timih, ki rešujejo eksistenčne probleme ljudi.

Ključne besede: timsko delo, kvaliteta življenja, dijaški dom.

Mojca Urek

VODIČ ZA PREŽIVETJE SKOZI SOCIALNO-VARSTVENE SLUŽBE IN SLUŽBE DUŠEVNEGA ZDRAVJA
ZA LEZBIJKE IN GEJE

Mag. Mojca Urek je asistentka na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Avtorica v eseju obravnava odnos med homoseksualnostjo in duševnim zdravjem. Čeprav homoseksualnost ne velja več za duševno bolezen, je v praksi različnih služb, ki ponujajo profesionalno pomoč, še živo prepričanje, da gre za motnjo, ki jo je treba popraviti, pozdraviti ali odstraniti na kakšen drug način. Avtorica predstavi nekaj tipičnih izkušenj lezbijk in gejev s socialnimi in svetovalnimi službami ali službami duševnega zdravja, ki govorijo prav o tem. Na podlagi teh izkušenj sestavi kratek »vodič« za preživetje skozi profesionalne službe za lezbijke in geje, ki iščejo pomoč, in seznam napotkov za strokovnjake, da bi se otresli morebitne homofobične drže.

Ključne besede: homoseksualnost, homofobija, nestrpnost, duševno zdravje.